

OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU V OHLJU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

NOVI GROBOVI

ANTON SUKOVIČ

Po enotedenski bolezn je preminil v nedeljo zjutraj Anton Sukovič. Doma je bil iz vasi Mirna peč, fara Gobol dol, odkoder je prišel v Ameriko pred 44 leti. Bil je član društva sv. Lovrencia št. 63 KSKJ.

Tukaj zapuščajo žalujočo soprogo Frances, rojeno Dular, štiri hčere: Mrs. Mary Turk, Mrs. Frances Travnik, Mrs. Josephine Goga in Mrs. Louise Liska, sina Johna ter 9 vnukov in vnukinj, v stari domovini pa brata Johna. Pogreb se vrši iz hiše žalosti, 4819 Green Rd., North Randall, v četrtek zjutraj ob 8:15 uri pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis L. Farfola v cerkev sv. Lovrencia ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

MIRKO MRAMOR

Po šest-mesečni težki bolezni je preminil v Charity bolnišnici Mirko Mramor, star 37 let. Pred enim mesecem je prišel iz Davis, W. Va., kjer je živel, v Cleveland v svrhu zdravljenja. Rojen je bil v Arrow, Pa. Bil je član društva št. 217 SNPJ in United Mine Workers of America v Davisu.

V Clevelandu zapuščajo dve sestri, Mrs. Marge Lokar, ki je soproga poznane Johna Lokarja, in Mildred ter brata Ernesta, ki vodi z John Lokarjem trgovino L. & M. Tobacco na E. 185 St. Truplo je bilo danes zjutraj odpeljano v Davis, W. Va., kjer se vrši pogreb v četrtek. Za prevoz trupla je skrbel pohrebni zavod Joseph Zele in sinovi.

KAROL VINTAR

Na svojem domu, 5704 Bonna Ave., ki ga je lastoval 36 let, je umrl v petek zjutraj ob 11.40 uri po dolgi bolezni Karol Vintar, star 77 let. Doma je bil iz Bistre pri Vrhniki, odkoder je prišel v Ameriko pred 48 leti. Bil je član društva sv. Vida KSKJ in družstva Slovencev št. 1 SDZ.

Tukaj zapuščajo soprogo Marijo, štiri sinove in tri hčere: redovnico Juanito, ki poučuje v višji šoli fare sv. Petra, Charles, John, T/Sgt. Stanley, ki se nahaja pri clevelandskem zdravniškem koru, Frank, Mrs. Jean McNeill in Anne, v stari domovini pa dve sestri Katarino in Marijo ter sestro Ano v Aleksandriji v Egiptu, in štiri vnuke. Pogreb se je vršil včeraj zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Vida in nato v družniško grobnico na pokopališču Calvary.

GEORGE W. ADAMS

Snoči okrog 6. ure je srčna kap zadela George W. Adams iz 1193 E. 14 St. Odpeljan je bil v Charity bolnišnico, kjer so ugotovili, da je mrtev. Star je bil 55 let in je bil rojen v Uniontown, Pa.

Tu zapuščajo soprogo Thelmo. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 2. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v vojaški oddelek na Highland Park pokopališču.

New-yorški veterani ponovno napadli Robesonove pristaše

V krvavem spopadu je bilo ranjenih 47 oseb; katoliški veterani so bili pripravljene za novo drhalsko nasilje

PEEKSKILL, N. Y., 4. sept.—Veteranske skupine, med njimi katoliške, so danes ponovno napadle udeležnike na koncertu znanega zamorskega baritona Paula Robesona.

V krvavem spopadu je bilo ranjenih najmanj 47 oseb, medtem ko so veterani prevrnili mnoge avte in busse, razbili stole in metali na progresivce kamne in druge predmete.

Zadnje nedeljo so veterani organizirali napad na new-yorške progresivce, ki so se zbrali na istem mestu. Medtem ko jih je pred enim tednom bilo okrog 4.500 oseb in ko Robeson sploh ni mogel zaradi nasilja peti, se je danes zbrala množica 15.000 progresivcev in Robeson je kljub divjaškemu rogoviljenju veteranov pel dobre pol ure.

Današnje nasilje so zopet inscenirali razne desničarske veteranske organizacije, s katerimi sodeluje tudi organizacija katoliških veteranov. Okrog 3.000 veteranov je primarširalo na pikniške prostore, kjer so se zbrali progresivci. Policija jih je soglasno s poročili skušala ustaviti, toda z druge strani so mnogi progresivci izjavili, da sploh ni hotela preprečiti nasilja.

Kongresnik Marcantonio napadel gov. Deweya

Kongresnik Vito Marcantonio je takoj po novem izbruhu nasilja poslal oster protestni telegram new-yorškemu guvernerju Deweyu. V telegramu je med ostalim rekel, da so država in lokalni uradniki odgovorni, ker se ni zaščitilo posetnike koncerta, ko so zapuščali pikniške prostore.

V teku nasilja je bil ranjen v oko tudi Irving Potash, eden od dvanajstoric vodilnih ameriških komunistov, ki se zagovarjajo v New Yorku proti obtožbam, da so delovali za "nasilno strmoglavljenje ameriške vlade."

LOUIS PODRŽAJ

Po kratki bolezni je umrl na svojem domu Louis Podržaj, p. d. Čušperk, star 60 let, stanujoč na 1483 E. 30 St. Doma je bil iz vasi Mala Račna, župnija Kupej, odkoder je prišel v Cleveland pred 38 leti. Delal je pri Elwell-Parker Electric Co.

Pogreb se vrši danes popoldne ob 1. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Whitehaven pokopališču.

PAULINE MOSTEČNIK

Po dolgi bolezni je umrla Pauline Mostečnik, rojena Straus, stara 62 let. Stanovala je na 1493 E. 65 St. Pogreb se vrši iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Podrobnosti bodo poročane jutri.

Novorojenček umrl

Staršem Leon in Josephine De Fraine iz 1047 E. 67 St. je umrl sinček v St. Ann's bolnišnici nekaj ur po rojstvu.

Poleg staršev zapuščajo dva brata in sestro. Mati je hči dobro poznane družine Dolenc iz E. 63 St. Pogreb se vrši danes popoldne iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., na pokopališču Calvary.

Papež pravi, da je komunizem sovražnik katoliške cerkve

Bogatašem in siromakom je sv. Oče priporočil, naj živijo v medsebojni toleranci

CASTEL GANDOLFO, Italija, 4. sept.—Papež Pij XII. je danes po imenu prvič napadel komunizem, katerega je označil za sovražnika katoliške cerkve. Govoril je potom radia nemškimi katoličanom, katerim je pojasnil, da se je z nedavnim ukazom o izobčenju katoličanov, ki podpirajo stvar komunizma, skušalo rešiti svet pred marksizmom in vsiliti ločitev katoličanov od "brezbožnega komunizma."

V preteklosti sv. Oče, ki je star 73 let, ni omenjal komunizma po imenu. Toda v današnjem govoru je rabil to besedo, kar mnogi tolmačijo za znak še bolj v i h a r n e proti-komunistične kampanje s strani poglavarjev katoliške cerkve.

Papež je govoril tudi o razredni borbi med bogatimi in siromaki, med delavstvom in kapitalizmom. Toda kar se tega tiče, je le apeliral na obe nasprotujoči si strani, naj bosta tolerantni, disciplinirani in naj medsebojno sodulujeta.

Smatra se, da je papež govoril Nemcem z namenom, da bi jih organiziral proti boljševidmu. Pred tem je sv. Oče govoril še italijanskim katoličanom in švicarjem, katere je pohvalil zaradi njihove verske gorečnosti.

Dočim je papež danes bil poln hvale za Nemce in Italijane, pa je včeraj napadel Poljsko, ki da "krši verske pravice."

Napad na poljsko vlado je papež sprožil v pismu, ki ga je poslal krakovskemu nadškofu, kardinalu Adamu Stefanu Sapiehi ob priliki desete obletnice nacističnega napada na Poljsko. Toda sv. Oče o samem napadu ni v svojem pismu govoril, pač pa se je omejil skoro izključno na obsodbo poljske vlade. Tudi o borbi Poljakov za osvoboditev Poljske ni rekel ničesar, pač pa je pohvalil odpor katoliških duhovnikov, ki so ga vodili štiri povojna leta proti poljski vladi.

Celo v svojem pismu je omenil one, ki so padli "v borbi za Krista," kar nedvomno pomeni one, ki so se borili "proti komunizmu." V njegovem pismu pa ni bilo nobene besede obsodbe nacističnih krutosti, izvajanih na Poljskem, ko je bilo pomorenih čez 5.000.000 Poljakov.

NACIZEM NI UNICEN V ZAPADNI NEMČIJI, PRAVI RABBI SILVER

Židovski rabinec Rabbi Abba Hillel Silver je zadnje soboto po svoji vrnitvi iz Evrope izjavil, da je ameriški program za denacifikacijo zapadne Nemčije doživel "popoln polom." Pristavlja je, da bi v slučaju tretje svetovne vojne verjetno Nemčija bila nasprotnik Zedinjenih držav, ne pa Sovjetske zveze.

"Medtem ko mi obnovljamo Nemčijo v nadi, da nam bo pomagala zavezati Rusijo in v pričajanju, da bo z nami v slučaju konflikta z vzhodom, so napadi na Zedinjene države v teku voline kampanje v Nemčiji dokazali, da to ni tako," je rekel Silver.

"Bivšim nacisti čutijo prav tako kot so vedno čutili, čeprav nimajo Hitlerja, ki bi jih vodil."

Tito dvomi, da bo Sovjetska zveza napadla Jugoslavijo z vojaško silo

Jugoslovanska vlada zavrgla izmišljene novice in natolcevanja United Pressa

LONDON, 5. sept.—Jugoslovanski maršal Tito je v soboto v pogovorih z angleškim laboritskim poslancem Konni Zilliacusom izjavil, da zelo dvomi, da se bo sovjetko-jugoslovanski spor spremenil v dejansko vojno. Pred tem pa je Tito podobno izjavo podal skupini ameriških poročevalcev, med katerimi se je nahajal tudi pisatelj Louis Adamic.

Zilliacus se je sestel s Titom v soboto zvečer in imel z njim tri ure trajajoče pogovore. Med ostalim mu je Tito rekel, da se Jugoslavija ne bo priključila zapadu proti socialističnim državam vzhodne Evrope. Poudaril je, da vsak, ki tako misli, ne ve kaj govori.

Jugoslovanska vlada pa je v zvezi z "vojnimi" govoricami objavila uradno izjavo, v kateri med ostalim pravi:

"Na drugi dan tekočega meseca je United Press objavila novico iz 'uradnih jugoslovanskih virov,' češ, da jugoslovanska vlada razmotriva o možni invaziji Jugoslavije s strani ruskih čet.

"Uradno je bilo izjavljeno, da je ta novica, češ, da so jugoslovanski uradniki podali takšno izjavo, navadna izmišljotina in samopašno natolcevanje United Pressa v Beogradu."

Jugoslovanska vlada je zanimala tudi poročila United Pressa, da se je Jugoslavija pritožila pri Mednarodni komisiji za Donavo, ker da so sovjetske bojne ladje pretekli mesec plovile po Donavi.

"Uradno je naznanjeno, da so vesti o pritožbi neresnične," je rečeno v izjavi jugoslovanske vlade.

Moskovski tisk in radio napada Tita

MOSKVA, 5. sept.—Moskovski tisk in radio je danes sprožil nove napade na jugoslovanske voditelje, posebno na maršala Tita.

"Pravda" je celo v članku izjavila, da je Tito spremenil komunistično stranko v "policijski stroj" in da bo potrebno ustanoviti "popolnoma novo stranko z novim centralnim organom."

V članku "Pravde" je dalje rečeno, da je jugoslovanska vlada premijerja Tita in podpremijerja Rankovića "vlada fašistične klike."

"Samo obnovljena komunistična stranka Jugoslavije lahko pospeši popoln poraz Titove banditske, fašistične bande in prinese svobodo jugoslovanskemu ljudstvu," je izjavila "Pravda" v svojem članku.

"Potrebni so vojaki, toda najti vojake, ki bi bili pripravljene umirati za profite poruških magnatov in njihovih wall-streetskih gospodarjev je vedno težje in težje."

Na obisku

Iz Waukegana, Ill., je prišel v Cleveland na obisk Albin Kozina. Tu se je nahajal pri družini Mr. in Mrs. Joseph Medvešek na Goller Ave. V soboto zjutraj se je z Medveškovim in Mr. in Mrs. Frank Kondrich, ki vodita Margie's restavracijo, podal na obisk v Canado. Želimo jim mnogo zabave in razvedrila ter srečen povratek.

Taft svari proti nebrzdani pomoči zapadni Evropi

WASHINGTON, 4. sept.—Republikanski senator Robert A. Taft je danes skupaj z ostalimi republikanskimi senatorji opozoril, da bo nadaljna predlagane pomoč zapadno-evropskim državam nalezeta na močno opozicijo v kongresu.

Taft je posebno opozoril na vsake diskusije o carinski uniji med Anglijo in Zedinjenimi državami, pod katero bi dolar kontrolirale in skupno rabile obe deželi. Po Taftovem mnenju bi takšna unija omajala vrednost dolarja in bila zelo drag eksperiment. Rekel je da \$900.000.000, ki so v okviru Marshallovega načrta določene za pomoč Angliji, predstavljajo največ, kar Zedinjene države še lahko storijo za Anglijo.

"Devetsto milijonov dolarjev je največ kar lahko damo. Mi bi morali reči: vzemite to vsoto in storite z njo kar morete," je rekel Taft.

Po Taftovem mnenju Zedinjene države ne morejo storiti skoraj nič, da bi omilile pomanjkanje dolarjev v Angliji, vsled katerega pomanjkanja se delavska vlada nahaja v resni krizi.

Dobro poznana Mrs. Catherine Malnar, soproga cementnega kontraktorja Antona Malnarja iz 1001 E. 74 St., se nahaja v Woman's bolnišnici. Želimo ji hitrega okrevanja!

Domače vesti

V bolnišnici

Dobro poznana Mrs. Catherine Malnar, soproga cementnega kontraktorja Antona Malnarja iz 1001 E. 74 St., se nahaja v Woman's bolnišnici. Želimo ji hitrega okrevanja!

Piknik Sansovih podružnic

V nedeljo priredijo podružnice št. 39, 48 in 106 SANSa skupni piknik na rekreacijski farmi SNPJ. To bo eden zadnjih piknikov v tej sezoni in je priporočljivo, da se poslužite prilike, da se na prostem razvedrite in zabavate. Podružnice so že veliko storile v pomoči za naše rojake preko morja, zato pa so vredne upoštevanja in podpore, ko pride tako zabavo in veselico.

Dram. društvo "Ivan Cankar"

Nocoj ob osmih se vrši seja dramskega društva "Ivan Cankar" na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Prosi se vse članstvo, da se udeleži, ker je več važnih stvari za ukreniti.

Redna seja

Jutri, v sredo zvečer ob osmih se vrši redna seja društva St. Clair Grove št. 98 WC v dvorani št. 4 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Članice se vabi, da se udeležijo.

Kroček št. 3 Prog. Slov.

Članice kročka št. 3 Prog. Slovenk so vabljene, da se udeležijo redne mesečne seje v sredo zvečer ob osmih v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Mlad. pev. zbor SDD

Nocoj ob 7:30 uri se vrši seja staršev Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd. Prosi se vse starše in one, ki se zanimajo za zbor, da se udeležijo.

Adolfa Hitlerja proti ostalim manjšim državam.

"Oni (Rusi) hočejo dvigniti ljudstvo proti vodstvu države. Učinek pa je ravno nasproten. Utrdili so enotnost med ljudstvom in vodstvom," je rekel Pijade.

Na tisoče članov prostovoljnih brigad je po Pijadovem govoru paradiralo po ulicah in izražalo zaupanje v maršala Tita.

Časopisi vzhodne Evrope napadajo Trumana in papeža

LONDON, 2. sept.—Časopisi vzhodno-evropskih držav so večeraj ob priliki desete obletnice napada Nemčije na Poljsko napadli predsednika Trumana, papeža Pija XII. in jugoslovanskega maršala Tita.

Moskovski časopis "Rdeča mornarica" je med ostalim v svojem članku izjavil, da so zapadne sile zaradi svojih lastnih sebičnih interesov bile prisiljene, da se v vojni borijo na strani Sovjetske zveze. V članku je omenjena tudi izjava predsednika Trumana, odnosno "senatorja, ki je pozneje postal predsednik," glede nemško-sovjetske vojne. Soglasno s časopisom je Truman takrat rekel:

"Pustimo, da se obe strani pobijeta kolikor je mogoče."

"Rdeča mornarica" pravi, da zapadnim zaveznikom ni šlo za to, da bi uničili fašizem, pač pa da bi odstranile Nemčijo kot tekmovalko. Vojne pa niso hotele takoj končati, ker je bila "dober business."

Po mnenju sovjetskega časopisa so "anglo-ameriški imperialisti" obnovili oblast nemških industrijskih magnatov v Porurju in vtili nove upe preživelim nacističnim generalom za nov pohod proti vzhodu.

"Mislijo, da se lahko zgodovina ponavlja, toda dolarji niso dovolj, da bi se z njimi začelo vojno," pravi "Rdeča mornarica," ki dalje zagotavlja, da ne zadostujejo ne atomske bombe in ne mreža strateških baz na celem svetu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SLOVENSKI BEGUNCI-IZOBRAŽENCI

Nedavno je bila ustanovljena nova organizacija, ki se zanima izključno za tako zvane begunce-izobražence, to je za zdravnike, odvetnike, profesorje, znanstvenike, inženirje itd., ki se nahajajo v begunskih taboriščih Avstrije, Italije in Nemčije. Za tako zvane "navadne" begunce, to je kmete in delavce, se ta nova organizacija ne zanima.

O tem vprašanju, čeprav brez vsake zveze z novo ustanovljeno organizacijo, piše v današnji E. tudi naš naročnik, odvetnik G. Wm. J. Kennick.

Z mnenjem g. Kennicka, katerega članek smo priobčili, ne da bi ga krajšali ali pa vsebinsko "popravljali," se ne moremo strinjati in menimo, da lahko v interesu demokratične diskusije tudi povemo zakaj. Naše stališče glede beguncev smo večkrat pojasnili, čeprav specifično o vprašanju "beguncev-izobražencev" še nismo pisali.

Kot je razvidno, meni g. Kennick, da bi takšni begunci-izobraženci prinesli med nas za stalno "en dober kos slovenske kulture." Podobno mnenje je na primer nedavno podal urednik glasila ene naše podporne organizacije, ki meni, da bi "podporne organizacije morale črpati nove življenjske sile prav iz vrst takšnih beguncev 'izobražencev.'" Kot primer je omenil nekatere "izobražence," toda po našem mnenju bi vsaj eden teh prav spadal pred kakšno ljudsko sodnijo v stari domovini, kot pa da bi naše organizacije iz njega črpale svojo "novo življenjsko silo."

Mnenje g. Kennicka, da na vprašanje beguncev nekateri ameriški Slovenci gledajo s strankarskega stališča, tudi ni pravilno. Res je, da smo presojevali begunce le na osnovi njihovega delovanja za časa druge svetovne vojne. Popolnoma razumljivo je, da beguncev, naj bodo "izobraženci" ali ne, ki so se borili na strani nacistične Nemčije, morili rama ob rami z nacističnim in fašističnim okupatorjem svoj lastni narod, delovali na en ali pa drugi način proti naši lastni deželi ali pa njenim vojnim zaveznikom, ne moremo sprejemati med nas, ne da bi se na to njihovo preteklo delo ozirali kritično. Se manj pa jim poveriti kontinuiteto celotnega našega kulturnega, združniškega, socialnega in dobroteljnega dela, pa naj bo to v imenu "borbe proti komunizmu" ali pa v imenu "enega kosa slovenske kulture." To s strankarstvom nima nobene zveze. Naše lastne kolaboratorje, one, ki so sodelovali z nacističnim sovražnikom Amerike, smo tudi v naši deželi postavljali na zatožno klop ali pa jih pošiljali v umobolnice. Čemu bi to ne veljalo za slovenske kolaboratorje in vojne zločince?

Ko smo se v naših člankih celo zavzeli za nekatere begunce, ki mogoče sami ne vedo, zakaj so bežali ali pa jim roke niso omadeževane s krvjo svojih lastnih bratov, smo postavili načelo, ki ne temelji na strankarstvu, pač pa na principu človečnosti. To velja tudi za tako zvane begunce "izobražence." Ne obojamo one, ki so popolnoma nedolžni, ki nobenih zvez nimajo s podpiranjem Hitlerjeve borbe "proti komunizmu," domobranstvom in zločinskih političnih delom, ki je šel v korist sovražnikom slovenskega ljudstva, toda energično obojamo one, ki so vse to delali in odklanjali, da bi imeli z njimi kakršnih koli zvez—tudi kulturnih ne! Posebno nezaupljivi smo lahko prav, kar se tiče teh beguncev-izobražencev, kajti z njimi imamo, žal, prav napredni in liberalni elementi zelo žalostne skušnje. V to sorto "izobražencev" spadajo oni begunci, ki nas zmerjajo z "garjeve ovce," ali pa preiskujejo za ne-ameriški odbor našo "lojalnost!"

G. Kennick apelira za te begunce in izobražence na osnovi tako zvanega "kulturnega napredka." Pravi, da nas "ti izobraženci lahko povišajo na kulturnem in tudi gospodarskem polju, za 100 let v bodoče."

Če bi nam bil potreben kakšen "izobraženeč," bi to v prvem redu mogel biti profesor slovensčine. Toda tudi glede takšnega nepotrebnega izobraženca smo zelo skeptični. Vse, kar so ameriški Slovenci na kulturnem in gospodarskem polju ustvarili v teku svojega priseljevanja, ni bilo ustvarjeno po zaslugi naših "profesionalnih izobražencev," čeprav za voljo objektivnosti priznamo, da je med njimi bilo častnih izjem. Kar je med nami bilo ustvarjeno na kulturnem in gospodarskem polju, je po večini delo naših navadnih delavcev—naših prvih priseljencev, ki so iz stare domovine prinesli dve zdravi roki, naravni čut za kulturne vrednosti in zdrav razum, ki ga je izpopolnjevala šola življenja.

Ne da bi želeli agitirati proti stvari, za katero se nekateri tako vneto potegujejo, moramo izraziti naše dvome, da bi nam na tem polju—kulturnem in gospodarskem

UREDNIKOVA POŠTA

Slovenski Begunci

Piše odvetnik Wm. J. Kennick

Glede begunskega vprašanja so nekateri Slovenci na napačni poti zaradi tega ker razmotri vajo o tem položaju s strankarskega stališča. Slovenci na St. Clairju ne bodo rešili svetovne probleme, in tudi ne bodo rešili notranje probleme v Jugoslaviji. Še tukaj v Clevelandu, kadar je kakšna borba med C.I.O. union in delodajalcem, vzame včasih več mesecev preden se spor poravnava, akoravno so nam vse dejstva na razpolago. Če pomislimo da ne moremo dobiti iz Jugoslavije nepristranske informacije, in da je položaj neskončno zapleten, je očitno da mi ne moremo pravilno tolmačiti položaj. In povrh tega, akoravno bi mi znali tolmačiti dejstva iz Jugoslavije, bi naši nasveti, in naša priporočila bila brez uspeha, kajti v Jugoslaviji imajo svoje lastne državniške in so postavljeni za to. Torej, najbolj priporočljivo bi bilo da mi Slovenci pozabimo na Jugoslovanske zadeve in spore, in se držimo naših Ameriških problemov tukaj, kot Američani. Mi Slovenci smo dobili Ameriško državljanstvo zato da se bomo zanimali za naše lastne ameriške probleme, in za napredka naše Clevelandske naselbine. Glejmo to begunsko vprašanje s stališča Američan!

Tukaj v Ameriki so stari američanci imeli borbe glede verskega vprašanja, in so pred 150 leti odločili za svobodo verskega prepričanja, in svobodo tiska. To tudi pomeni da imamo svobodo do našega lastnega kulturnega življenja v Ameriki. Slovenci smo vedno bili ponosni na našo slovensko kulturo. Smo se zanimali za slovenski jezik, igre, literaturo, umetnost, in petje; ustanovili smo Narodne domove, ki bi bili središče slovenske kulture. Slovenci listi so se vedno poganjali za slovensko kulturo. In gotovo se Slovenci v Clevelandu se zanimamo v slovensko kulturo, ker smo še vedno naročniki slovenskih listov.

Kadar je prišel kakšen pisatelj, profesor, umetnik, ali državnik v Cleveland iz Slovenije, smo vsi drveli v Narodni Dom tako osebo poslušati, ker smo čutili da on nam prinese iz Slovenije en kot slovenske kulture. No, sedaj, pa imamo Slovenci najboljšo priliko v 50 letih dobiti sem med nas za stalno en velik kos slovenske kulture. Sedaj imamo priliko dobiti slovenske umetnike, pisatelje, profesorje ki temeljito poznajo zgodovino naših pradedov, pevce ki bodo za nas tolmačili po svoje našo priljubljeno slovensko pesem, in

—bili begunci-izobraženci v kakšno bolj pomembno oporo. Celo nasprotno nam nihče ne more jamčiti, da bi ne začeli razdirati vse ono, kar smo skozli mnoga desetletja gradili. Teško je seveda podati določeno mnenje, ko to vprašanje jemljemo na splošno. Toda pri posameznih primerih, ko gre za takšnega "izobraženca," bi nemara lahko stoočstotno sigurno povedali, kakšen bi bil ta njegov delež pri "povišanju na kulturnem in gospodarskem polju za 100 let v bodoče," ali pa kakšen bi bil ta "kos slovenske kulture," ki bi ga prinesel med nas.

Pri koncu želimo še pristaviti, da menda tudi sam g. Kennick, ko govori o pisateljih, profesorjih in umetnikih, ki so prišli iz Slovenije in smo "vsi drveli v Narodni dom tako osebo poslušati," menda to ne pravi iz kakšnega "strankarskega stališča." Če je to tako, potem je seveda popolnoma pravilno, da bi povabili med nas kakšnega pisatelja, umetnika ali pa celo duhovnika iz Slovenije v našo sredino, ki bi nam prinesel "en kos slovenske kulture," ali pa nas seznanil s sodobnim kulturnim delom Slovenije. To je namreč z nestranskega stališča tudi kulturno vprašanje. Toda zopet imamo skušnje, ki niso preveč razveseljive. Ko je SANS povabil znanega slovenskega pesnika Bora in duhovnika Lampreta na svojo konvencijo, naš državni oddelek ni hotel odobriti vize ne prvemu ne drugemu.

Problem, ki ga je v svojim člankom zastavil g. Kennick, ni tako enostaven. Zato je bilo potrebno, da smo tu podali nasprotno mnenje.

igralce ki bodo našo naselbino postavili na višjo stopnjo slovenske kulture. Ne zamudimo te prilike za kulturni napredek. Ti izobraženci lahko nas povišajo na kulturnem, in tudi gospodarskem polju, za 100 let v bodoče.

Ako se v resnici zanimamo za slovensko kulturo, vzemimo ven iz taborišč naše slovenske be-

MAKEDONIJA GRADI INDUSTRIJO NARAVNE SVILE

Naravna svila je dragocena surovina za mnogo važnih izdelkov, kakor so padala, svilena sita itd., in nenadomestljiva. V naši državi imamo marsikje ugodne pogoje za gojenje svile: v Vojvodini, na Hrvatskem, v Srbiji, Makedoniji in tudi v Sloveniji. Pred vojno smo vsako leto uvažali za okoli 200 milijonov din svilarških izdelkov. Tudi na tem področju industrijske in kmetijske delavnosti se je ponavljalo tisto, česar smo bili vajeni v mnogih drugih panogah. Tuji kapitalisti so se okoriščali z delom naših rok in z našim bogastvom. Vsa surova svila, ki smo jo pridelali doma, se je izvažala, ker jo "domače" tovarne, v katerih je gospodaril tuj kapital, kljub dobri kakovosti niso hotele kupovati. V Makedoniji, kjer je popolnoma gospodaril inozemski trgovec, pa so celo izvažali zapredke. Nato pa smo kupovali in preplačevali svilarške izdelke na inozemskih trgih. Tako je bilo, ker smo bili polkolonijalni zahodnih imperialistov in ker ljudstvo ni imelo besede.

Ni treba posebej poudarjati, da je danes naš odnos do razvoja in napredka industrije naravne svile docela drugačen. Danes si gradimo svojo industrijo naravne svile, da se bomo rešili uvoza dragocenih svilarških izdelkov, ki jih je treba v inozemstvu plačati s težko pridobljenimi devizami. Industrija naravne svile bo pomemben sodelavec nekaterih važnih panog naše industrije.

Makedonija ima zelo ugodne pogoje za gojitev sviloprejke in za ureditev svilarške industrije. Makedonci že od nekdaj — pravijo, da že 800 let — gojijo sviloprejko in so si z njo pred vojno mnogi služili vsakdanjo skorjo kruha. Tudi trgovci so jim plačevali zelo nizke cene, celo po šest din za kilogram zapredkov. Nihče se ni brugal za njihovo delo, nihče jih ni poučil, kako bi dosegli boljše kakovost zapredkov. Brez medsebojnega sodelovanja, brez delitve dela so le z največjimi napori zmogli streči gosencem in je zato razumljivo, da pogosto kakovost

svile ni bila taka, kakršno zahteva in išče trg. Važno središče gojitve sviloprejke je v okolici Djevdjelije. Tam je vas Bogdanci, ki šteje 584 gospodarjev. V Bogdancih se prav vsi vaščani bavijo s sviloprejkjo. Danes so vsa gospodarstva te vasi združena v obdelovalni zadrugi in je ta velika zadruga največji proizvajalec zapredkov sviloprejke v naši državi. Vsak zadržnik goji in streže približno 70,000 gosencem. Kako naporno je to delo, kaže dejstvo, da poje 70,000 gosenic v 8 dneh približno 2500 kg murvine listja. Preden se gosenica zabubi, morajo delati dnevno po 16 do 17 ur, da nasitijo požrešne živalice.

S skupnim, zadržnim delom pa so delovne napore že zelo omilili. Zadruga je organizirala posebno brigado, v kateri ima vsak član svoje delo; nekateri sekajo murvine veje, drugi jih prevažajo, tretji krmijo gosencje itd. Zaradi dobre organizacije dela so letos zadržniki dosegli tudi boljše kakovost zapredkov. Po navodilih zastopnikov Makedonske tovarne svile v Djevdjeliji, ki so jih redno obiskali in jim vedno pomagali z nasveti, so se vsi trudili, kdo bo prodal državi bolj zdrave in boljše zapredke. Postavljena je bila tudi norma: iz 35,000 jajčec je treba pridelati 50 kg zapredkov. Kdor pridelava več, dobi posebno nagrado. Odkupne cene se ravna po kakovosti zapredkov. Srednja kakovost se plačuje po 90 din za kilogram. Kdor pridelava zapredke najboljše kakovosti, ta prav tako zasluži posebno nagrado.

Letos bo zadruga prodala državi nad 1000 kg zapredkov več kakor lani. Prejšnja leta je bilo samo 45 do 50% vseh prodanih zapredkov prve vrste, letos pa že 75%. Med tem ko je tovarna lani dobila kilogram čiste svile iz 10 kg zapredkov, bo letos dobila isto količino svile že iz 7 kg zapredkov. Zadruga v Bogdancih je lani plačevala delovni dan po 103 din, letos pa bo vreden okoli 200 din. Zadržniki dobivajo od zadruge tudi živila in bone.

Odkupljene zapredke odpelejo v Djevdjelijo. V tem obratu, ki je zelo primitivno urejen, odvijajo svileno nit iz zapredkov in jo pripravljajo za predelavo v sukanec. Teža obrata pa Makedonija za seboj še nima. Toda ne bo dolgo, ko ga bo imela. V Titovem Velesu že gradijo velik kombinat svile. Na razsežnih livadah gradijo kotlarno in odvijalnice svile nove tovarne, ki bo štela skupno trinajst zgradb za trinajst raznih obratov. V začetku avgusta bodo v kotlarni in odvijalnici montirali stroje in prihodnje leto bodo ti obrati že delali, kombinat pa se bo naprej širil.

Razširila se bodo tudi področja gojenja sviloprejke. Razen strumiškega okraja bodo postala središča pridelovanja sviloprejkinih zapredkov tudi štipiski, kočanski, svetonikolski in titoveški okraj, tako da bo imela nova tovarna dovolj surovin za predelavo.

Važno vlogo v gojenju sviloprejke opravlja inštitut za sviloprejkina jajčeca — seme. Danes se ta inštitut stiska v majhnih podstrešnih prostorih, že 27 leta od njegove ustanovitve

gostilne, farme, velike stanovanje, i. t. d. imajo lepo priliko dobiti zanesljive delavce ali delavke. Afidavit se lahko podpisuje na uradu International Institute, 1620 Prospect Ave., (Telefon Ch 7640).

Na temu uradu boste dobili tudi bolj natančne podrobnosti. Pomniti je tudi treba da če ne bomo dobili sem naše slovenske begunce, bodo na njih mesta sem prišli begunci drugih narodov ki so bolj organizirani.

MAKEDONIJA GRADI INDUSTRIJO NARAVNE SVILE

svile ni bila taka, kakršno zahteva in išče trg.

Važno središče gojitve sviloprejke je v okolici Djevdjelije. Tam je vas Bogdanci, ki šteje 584 gospodarjev. V Bogdancih se prav vsi vaščani bavijo s sviloprejkjo. Danes so vsa gospodarstva te vasi združena v obdelovalni zadrugi in je ta velika zadruga največji proizvajalec zapredkov sviloprejke v naši državi. Vsak zadržnik goji in streže približno 70,000 gosencem. Kako naporno je to delo, kaže dejstvo, da poje 70,000 gosenic v 8 dneh približno 2500 kg murvine listja. Preden se gosenica zabubi, morajo delati dnevno po 16 do 17 ur, da nasitijo požrešne živalice.

S skupnim, zadržnim delom pa so delovne napore že zelo omilili. Zadruga je organizirala posebno brigado, v kateri ima vsak član svoje delo; nekateri sekajo murvine veje, drugi jih prevažajo, tretji krmijo gosencje itd. Zaradi dobre organizacije dela so letos zadržniki dosegli tudi boljše kakovost zapredkov. Po navodilih zastopnikov Makedonske tovarne svile v Djevdjeliji, ki so jih redno obiskali in jim vedno pomagali z nasveti, so se vsi trudili, kdo bo prodal državi bolj zdrave in boljše zapredke. Postavljena je bila tudi norma: iz 35,000 jajčec je treba pridelati 50 kg zapredkov. Kdor pridelava več, dobi posebno nagrado. Odkupne cene se ravna po kakovosti zapredkov. Srednja kakovost se plačuje po 90 din za kilogram. Kdor pridelava zapredke najboljše kakovosti, ta prav tako zasluži posebno nagrado.

Letos bo zadruga prodala državi nad 1000 kg zapredkov več kakor lani. Prejšnja leta je bilo samo 45 do 50% vseh prodanih zapredkov prve vrste, letos pa že 75%. Med tem ko je tovarna lani dobila kilogram čiste svile iz 10 kg zapredkov, bo letos dobila isto količino svile že iz 7 kg zapredkov. Zadruga v Bogdancih je lani plačevala delovni dan po 103 din, letos pa bo vreden okoli 200 din. Zadržniki dobivajo od zadruge tudi živila in bone.

Odkupljene zapredke odpelejo v Djevdjelijo. V tem obratu, ki je zelo primitivno urejen, odvijajo svileno nit iz zapredkov in jo pripravljajo za predelavo v sukanec. Teža obrata pa Makedonija za seboj še nima. Toda ne bo dolgo, ko ga bo imela. V Titovem Velesu že gradijo velik kombinat svile. Na razsežnih livadah gradijo kotlarno in odvijalnice svile nove tovarne, ki bo štela skupno trinajst zgradb za trinajst raznih obratov. V začetku avgusta bodo v kotlarni in odvijalnici montirali stroje in prihodnje leto bodo ti obrati že delali, kombinat pa se bo naprej širil.

Razširila se bodo tudi področja gojenja sviloprejke. Razen strumiškega okraja bodo postala središča pridelovanja sviloprejkinih zapredkov tudi štipiski, kočanski, svetonikolski in titoveški okraj, tako da bo imela nova tovarna dovolj surovin za predelavo.

Važno vlogo v gojenju sviloprejke opravlja inštitut za sviloprejkina jajčeca — seme. Danes se ta inštitut stiska v majhnih podstrešnih prostorih, že 27 leta od njegove ustanovitve

gostilne, farme, velike stanovanje, i. t. d. imajo lepo priliko dobiti zanesljive delavce ali delavke. Afidavit se lahko podpisuje na uradu International Institute, 1620 Prospect Ave., (Telefon Ch 7640).

Na temu uradu boste dobili tudi bolj natančne podrobnosti. Pomniti je tudi treba da če ne bomo dobili sem naše slovenske begunce, bodo na njih mesta sem prišli begunci drugih narodov ki so bolj organizirani.

meja je zelo zamuden ter zahteva včasih veliko naglice. Delo inštituta pa je zelo važno, saj zalaga za jajčeci vse gojitelje sviloprejke v Makedoniji in 80 odstotkov gojiteljev v Srbiji. Ni vseeno, kakšna jajčeca dobijo gojitelji, in v tem je največji pomen tega inštituta, ki je prav za prav edini te vrste v Jugoslaviji.

Tudi ta inštitut se bo kmalu preselil v nove primernejše prostore. V bližini že gradijo moderni inštitut za znanstvena raziskovanja sviloprejkinih jajčec, ki bo prvi te vrste v Jugoslaviji. Proizvodnja jajčec se bo do leta 1954 podvojila in hkrati se bo za toliko tudi dvignila proizvodnja zapredkov in naravne svile. Vzporedno se bodo zasadiła nova zemljišča z murvami. V Valandovu in Djevdjeliji so že lani organizirali drevesnice, ki se bavita samo z vzgojo mladih murvinih drevesc.

meja je zelo zamuden ter zahteva včasih veliko naglice. Delo inštituta pa je zelo važno, saj zalaga za jajčeci vse gojitelje sviloprejke v Makedoniji in 80 odstotkov gojiteljev v Srbiji. Ni vseeno, kakšna jajčeca dobijo gojitelji, in v tem je največji pomen tega inštituta, ki je prav za prav edini te vrste v Jugoslaviji.

Tudi ta inštitut se bo kmalu preselil v nove primernejše prostore. V bližini že gradijo moderni inštitut za znanstvena raziskovanja sviloprejkinih jajčec, ki bo prvi te vrste v Jugoslaviji. Proizvodnja jajčec se bo do leta 1954 podvojila in hkrati se bo za toliko tudi dvignila proizvodnja zapredkov in naravne svile. Vzporedno se bodo zasadiła nova zemljišča z murvami. V Valandovu in Djevdjeliji so že lani organizirali drevesnice, ki se bavita samo z vzgojo mladih murvinih drevesc.

meja je zelo zamuden ter zahteva včasih veliko naglice. Delo inštituta pa je zelo važno, saj zalaga za jajčeci vse gojitelje sviloprejke v Makedoniji in 80 odstotkov gojiteljev v Srbiji. Ni vseeno, kakšna jajčeca dobijo gojitelji, in v tem je največji pomen tega inštituta, ki je prav za prav edini te vrste v Jugoslaviji.

Tudi ta inštitut se bo kmalu preselil v nove primernejše prostore. V bližini že gradijo moderni inštitut za znanstvena raziskovanja sviloprejkinih jajčec, ki bo prvi te vrste v Jugoslaviji. Proizvodnja jajčec se bo do leta 1954 podvojila in hkrati se bo za toliko tudi dvignila proizvodnja zapredkov in naravne svile. Vzporedno se bodo zasadiła nova zemljišča z murvami. V Valandovu in Djevdjeliji so že lani organizirali drevesnice, ki se bavita samo z vzgojo mladih murvinih drevesc.

meja je zelo zamuden ter zahteva včasih veliko naglice. Delo inštituta pa je zelo važno, saj zalaga za jajčeci vse gojitelje sviloprejke v Makedoniji in 80 odstotkov gojiteljev v Srbiji. Ni vseeno, kakšna jajčeca dobijo gojitelji, in v tem je največji pomen tega inštituta, ki je prav za prav edini te vrste v Jugoslaviji.

Tudi ta inštitut se bo kmalu preselil v nove primernejše prostore. V bližini že gradijo moderni inštitut za znanstvena raziskovanja sviloprejkinih jajčec, ki bo prvi te vrste v Jugoslaviji. Proizvodnja jajčec se bo do leta 1954 podvojila in hkrati se bo za toliko tudi dvignila proizvodnja zapredkov in naravne svile. Vzporedno se bodo zasadiła nova zemljišča z murvami. V Valandovu in Djevdjeliji so že lani organizirali drevesnice, ki se bavita samo z vzgojo mladih murvinih drevesc.

OD POVOJNEGA DO MIROVNEGA GOSPODARSTVA

Podtajnik zakladnice Združenih držav je pred kratkim napisal članek, v katerem pojasnjuje sedanji padec obrata in dela kot "potrebne korak k normalnim razmeram" na podlagi tekmovanja in na pot k trgovini, na podlagi koje je Amerika rasla in uspevala. Napoveduje veliko dobo obsežnih prilik za ameriško ljudstvo. — napoved, ki temelji na pregledu današnjega življenja v Ameriki.

Mr. Foley omenja naprej razširjenje trga, ki je posledica nastalega prebivalstva. "Danes živi v Združenih državah 17 milijonov več ljudi kot pred vojno," pravi. Ta povisek znaša približno toliko kot če bi se prišlo preivalstvu v kratki dobi desetih let 6 velikih mest kot so New York, Chicago, Philadelphia, Detroit, Los Angeles, Cleveland l. 1940.

Drugič našteva Foley posledice velikega premikanja prebivalstva, ki ga je povzročila vojna. "Nove in na novo razširjene občine potrebujejo šole, bolnišnice, ceste, mostove, trgovine, občinske naprave za silo. Sedanje naprave, katere se je moralo med vojno zanemariti, je treba popraviti, modernizirati ali nadomestiti. Ceste je treba prezidati ali jih napeljati v drugo smer, da bodo odgovarjale sedanjim zahtevam prometa. Poleg tega je pričelo ameriško prebivalstvo kot celota zahtevati stalno izboljšujoče se življenjske razmere."

Poleg tega je pa še tudi velika vrsta novih tehnik in novih procesov, kateri — kot Foley vidi — obljublajo v bodočnosti industrijski preobrat, velik kot oni, ki sta ga povzročila avtomobil in letalo. Načrt atomske sile bo na primer omogočil velik napredek industrije, kmetijstva, medicine, biologije in kemijskih raziskav. Mnogo novih izdelkov kot penicilin in streptomocin na zdravstvenem polju ter novi pripomočki za uničevanje mrčesa na kmetijskem polju se je že obširno sprejelo kot potrebno.

Gumijska industrija, ki je bila precej odvisna od izdelovanja obodov v množinah, je odprla nove izhode in odkrila nove dobičke v postranskih izdelkih. Vzglede: penasti gumi se že zahteva za blazine, postelje itd.

Polje kovinskih zlitin, plastične in drugih umetnih materialov, naprav za gretje in kontrolo temperatur, hišne oprave na splošno — da se imenuje samo nekatere — se zdi, da so na pragu razvoja, ki bodo imeli za nasledek nadomestitev mnogih izdelkov, ki so sedaj v rabi.

Ameriška industrija ima naprave in priprave, da izgotovi nove izdelke, pravi Foley. Izza vojne je investirala 75 milijonov dolarjev v nove stavbe in opre-

mo, in načrti za nadaljnje investiranje v letih 1949 in 1950 kažejo, da bo ameriška industrija nadaljevala z vlaganjem v mnogo bolj visokih zneskov kot so bili oni tri leta pred vojno, čeprav bodo nje glavni izdatki nedvomno nižji kot leta 1948.

Seveda je pa treba nakupno silo, da se spremeni take prilike v istinitost. In nakupno silo imajo danes Američani. Sedaj zaslužio nekako 214 milijonov dolarjev letno, kar je po poročilu Foleyja le za 3% manj kot na višku prošlega decembra. Njih stališče glede gotovine se smatra za izvanredno močno. Skupni tekoči prihranki (vloga v hranilnicah, ne čekovnih računih in zasebna imovina ter obveznice Združenih držav) znašajo preko 200 milijonov dolarjev. Mr. Foley namiguje, da ti prihranki kažejo, da so ljudje odločni kupovati blago po nižji ceni. Poleg tekčih prihrankov imajo Američanci znatne druge prihranke v obliki zavarovalnic, vrednote nevpisanih trdk, varšne zasebnih trdk, obveznic državnih in krajevnih vlad itd.

Po zatrdilu Foleyja podpira nadalje ameriško gospodarstvo zdravo stanje denarnih zvezdov in trga, na katerem morajo trgovati, previdnost bančnih voditeljev, industrije in posameznikov. To se je izkazalo kot zavarovanje pred preobširnim razvojem in špekulacijo tekom povojne dobe. Mr. Foley izraža svoje zaupanje, da bo ista previdnost pomagala obdržati ameriško gospodarstvo na trdnih podlagi tekom sedanje dobe prehoda k mirovnemu gospodarstvu.

Common Council

Društveni koledar

SEPTEMBRA

11. septembra, nedelja — Pikenjski skupniki podružnic SANSa na SNPJ farmi

11. septembra, nedelja — 10. oblečnica Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

11. septembra, nedelja — Letna veselica društva št. 4276 HPPZ v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

18. septembra, nedelja — Pikenjski Zenskega odseka farme SNPJ

18. septembra, nedelja — Vrtna veselica Klubu društev SDD na Recher Ave.

24. in 25. septembra — Tridesetletnica obstoja Slovenskega doma na Holmes Ave.

OKTOBRA

19. oktobra, sobota — Veselica društva Brooklyn št. 135 SNPJ v domu Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

23. oktobra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Zvon" ob 33-letnici obstanka, v Slov. nar. domu na E. 80 St

29. oktobra, sobota — Halloween party društva Comrades št. 566 SNPJ na SNPJ farmi

BRANISLAV NUŠIĆ:

ZAKON

Moja trinajsta ljubezen: to je moja žena. Ze davno sem vedel, da je številka trinajst nesrečna, nisem pa vedel, da velja tudi v ljubezni. Ce bi bil vedel, bi bil trinajsto ljubezen preskočil in se takoj štirinajsti zalubil, ali pa bi bil trinajsto ljubezen vnesel v spisek pod številko 12-a.

Ampak tudi tale 12-a lahko kdaj pa kdaj napravi veliko zmedo. Spominjam se nekega hotela v kopaljšču, kjer je hotelir želel ustreči predsojdom gostov in je preskočil sobo št. 13. Označil dve sobi z dvanajesto pod 12-a in 12-b; v ti dve sobi sta se vselila dva zakonska para, pričela že takoj spočetka zahajati drug k drugemu v sobo in sta se tako premešala, tako se med seboj zamotala, da se je moral naposled vplesti še sam policijski komisar in odločiti, kdo izmed tih pripada sobi a in kdo sobi b. Nu, naposled še razumem, da kdo zaradi sobe s številko trinajst vpadel v tuj zakon, ampak zaradi te usodne številke telebiti v lastni zakon,—to se je lahko pripetilo samo meni.

In vpadel sem šele potem, ko sem se rešil ječe, tako da sploh nisem občutil tistega zadoščanja, ki ga občuti obsojenec, ko spet zaživi v svobodi. Iz šole v vojsko, iz vojske v ječo in iz ječe v zakon. Vse kaže, da bi moral biti tak red v življenju: v šoli nabiraš potrebno učenost za življenje, v vojski in ječi pa se uriš za zakon. V vojski se nauči discipline in brezpogojne ubogljivosti, v ječi pa se naučiš med rešetkami na oknu ogledovati življenje, ki se ga sam ne udeležuješ.

Ampak primerjava zakona z vojsko in ječo ni samo hudobna, tudi točna ni. Saj bi komu lahko dovolili primerjavo, da sta si vojska in zakon nekoliko podobna; nikakor pa si nista podobna ječa in zakon. V vojski, na primer, se razen brezpogojne pokornosti učiš stopati v korak, kar je nenavadno pomembno za zakon; in potem te nauče, da se na povelje obračaš na levo in desno, kar je prav tako porabno v zakonu; pa se naučiš stati na straži, kar ti je potrebno prav pogostokrat tudi v zakonu; naučiš se biti pogumen nasproti sovražniku, kar te pa vendar ne moti, da mu ne bi tudi pokazal hrbta, in to se dogaja tudi v zakonu; in naposled se v vojski naučiš, kaj je streljanje, kaj spopad, napad in odkrita borba, kaj presenečenje, kaj nagla obramba, nočni napad, vzbuna in nočna služba. In vsi ti pojavi so tako pogosti tudi v zakonu.

Zastran ječe pa ne morem reči, da bi bila v tolikšni meri podobna zakonu, kajti, postavim, zastran ječe ne more veljati tista beseda, ki velja za zakon:

"to je kletka, iz katere si ptica želi svobodo, tista, ki je zunaj, pa bi rada v kletko." In vendar je med ječo in zakonom nekaj podobnega, kar pa velja samo do neke mere. To je tisto, po čemer je zakon ječa in sicer: prvih pet let robovanja v težkem okovju, drugih pet let v lahkem okovju, tretjih pet let robija brez okovja, v četrtem petletju pa postane obsojenec svoboden, ki se drugače svobodno giblje in prihaja samo zvečer v ječo nočevat.

Je pa še neka večja razlika med zakonom, ječo in vojsko, pa tudi med šolo in zakonom, in po tej razliki je očitno, da zakona ni mogoče primerjati in tudi ne v njem iskati kaj podobnega s temi ustanovami. Šola kakor vojska in ječa imajo svoj določeni rok službe, zakon ga pa nima. V šoli, na primer, veš, koliko let se moraš učiti, pa se potrudiš in jo dokončaš in ko dosežeš diplomo, nimaš kaj več opraviti s šolo. Prav tako je v vojski, kjer je razločno in z zakonom predpisano, kako dolgo traja rok, in prav to velja naposled tudi za ječo.

Obsodijo te, prebero sodbo,—in čeprav se glasi celo na 20 let, vendarle veš, kako dolgo bo trajala ta reč, in učiš konec svoje sreče, pa naj bo še tako daleč. V zakonu pa tega roka ni in samo tako lahko razumemo tistega grešnika, ki je ob 25-letnici zakonskega življenja, torej ob svoji srečni poroki, izpregovoril svoji ženi naslednjo prigodnico:

"Lej, žena, če bi te bil pred 25 leti, na najin poročni dan ali, vzemiva naslednji dan ubil, bi bil odsedel svojih 20 let težke ječe in bi bil zdaj že pet let svoboden, tako pa . . .!"

In res, če nameravajo v bodo-

čih časih kako reformirati zakon, naj bi jih pri tem vodila prva skrb, da v zakonu določijo rok.

Ako je zakon nekaj dolga nasproti človeštvu, je dolga pač samo tedaj dolga, če ima določen rok. In kar je poglavito, če bi imel določen rok, bi se zakon nemara dal urediti na bančni podlagi. Vsako leto bi naredili inventuro in bilanco, ugotovili dobiček in izgubo in če je izguba večja od dobička, bi ključne izročili trgovskemu sodišču pa konec. Dokler ni tako, nalikuje zakon delniški družbi, kjer pobirajo dividende kdaj pa kdaj tase in svakinje in kdaj pa kdaj tudi kak hišni prijatelj.

Če pa je zakon dolžnost do domovine, bi ga vsaj kazalo tako urediti, da bi se država odločila s priznanjem za dobro in vestno izvrševanje te dolžnosti. Ne mislim, naj bi država poklajala kolajne za hrabrost, za državljanske zasluge in za skrbno službo, čeprav bi bila takšna odlikovanja prav primerna tudi v zakonu. Vendar naj bi država našla kak drug način, po katerem bi se odločila tistim, ki do kraja izpolnijo svoje zakonske dolžnosti.

Neki moj prijatelj, ki premišljuje o razmerju države do zakona, se je srečno domislil, da bi se zakon po njegovem lahko kar najtemeljiteje preuredil, ako bi uvedli zakone na povelje. Ne vem, kakšni bi po njem bili takšni zapovedani zakoni, a vsekakor bi v takem primeru veljalo ne samo zapovedano sklepanje zakonov, marveč tudi premeštanje, povišanja, upokojitve, odpusti iz službe zaradi nesposobnosti pa nemara celo pomilostitve od nadaljne službe v zakonu.

To bi bili nenavadno zanimivi ukazi, s katerimi bi može premeščali po potrebi službe, s čimer bi vsaj bilo uzakonjeno tisto, kar se drugače v življenju tako pogosto dogaja; pa ukazi, s katerimi bi upokojevali može po paragrafu 70, s čimer bi prav

tako uzakonili tisto, kar se tudi sicer tako pogosto dogaja v življenju; in naposled bi se z odpusti iz državne službe prav tako uzakonilo, kar se tudi sicer v življenju tako pogosto dogaja. Sam nisem nikoli premišljeval o preureditvi zakona, ker sem pač prepričan, da je že davno reformiran in deformiran. Po moji sodbi bi bilo največ, kar bi se lahko zgodilo zakonu v prid: potrebno je, da ga pričnemo popravljati. Če hočemo ohraniti kakšno poslopje, ki je zgrajeno na kamnitih temeljih, ga moramo popravljati, pokrivati, beliti, dozidavati in zazidavati. Zakona, zgrajenega zgolj na besedi, ki si jo dva človeka data pred duhovnom, pa nikoli ne popravljamo. To bi morali resno premisliti vsi poborniki današnjega zakona, pobrigati bi se morali, da bi zakon kdaj pa kdaj nanovo pokrili, pobelili, dozidali in zazidali.

Sicer pa je težava preureditve zakona v tem, da do danes še nihče prav ne ve, kaj je to: zakon. Malo je pojavov v življenju, o katerih so že tolikanj premišljevali in toliko povedali kakor o zakonu in malo je pojavov, o katerem sodijo ljudje tako različno in tako nasprotujoče, da ena misel drugo pobija in izključuje. Pričenši pri tisti grobosti, da je zakon pekel, pa vse tja gor do nasprotnega nazora, da je zakon raj na zemlji, se gibljejo vsi drugi nazori med obema skrajnostima.

Vse kaže, da je treba soditi, čigavi so ti nazori: samskih ali poročenih, očaranih ali razočaranih. Poizkus znanosti, da bi se tudi ona vpletla v razlago zakona, se je izmahljal v prazne besede in puhlo modrovanje. Saj, mar lahko sodimo, da je vprašanje rešeno na primer s takimle nazorom nekega modrijana:

"Zakon je moralna skupnost, ki temelji na nemoralnih odnosih; težnja za ohranitvijo lastnega jaza temelji na lastnem odrekjanju; podvojitve dolžnosti na

temelju razpolovljenih lastnih pravic."

Ali pa nemara mislite, da bi znale druge vede, vsaka s svojega zrelišča, povedati kaj bolj zanesljivega kakor filozofija? Po moji sodbi bi se njihovi odgovori glasili na priliko takole:

Zgodovina: Zakon je redek zgodovinski pojav, pri katerem se zmagovalec pokori premaganu.

Matematika: Zakon je skupno število dveh nepoznanih količin, iz katerih je treba potegniti koren. Rezultat naj bi bil minus, a če se v zakonu vendar pojavi kak plus, se takšna označba konča z ločitveno pravdo.

Književnost: Zakon je zanimiva povest, kdaj pa kdaj tudi roman z nenavadno lepim začetkom, podoben lirčni pesmi, vendar pogostokrat s slabo vsebino in še pogosteje z nepričakovanim koncem.

Slovnica: Zakon je samostalniška moška spola, ki se v življenju podredi zakonom ženske-

ga spola. Slovnica pozna ednino, življenje pa ne, množina se da prenašati samo tedaj, če ne presega dvojine.

Geometrija: Zakon tvori dve vzporednici, p o t e g n j e n i vstريح v življenje, kjer se nikoli ne moreta križati.

Fizika: Zakon je pojav, pri katerem imata dve telesi skupno oporišče za ohranitev ravnotežja, oporišče pa je samo domnevno, zaradi česar pogostokrat izgubita ravnotežje.

Kemija: Zakon je združevanje dveh elementov, od katerih pa vendar vsak ohrani svoje lastnosti. Ena sama kaplja tuje kisline, ki kapne v to združevanje, ga prav lahko nagrizne in razdvoji v sestavne dele.

Zemljepisje: Zakon—to sta dva tečaja, ki v približevanju dosežeta tropsko vročino; čim pa se oddaljujeta, se vračata vsak svoji ledeni temperaturi.

(Dalje prihodnje)

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

TEKOM ČASA,

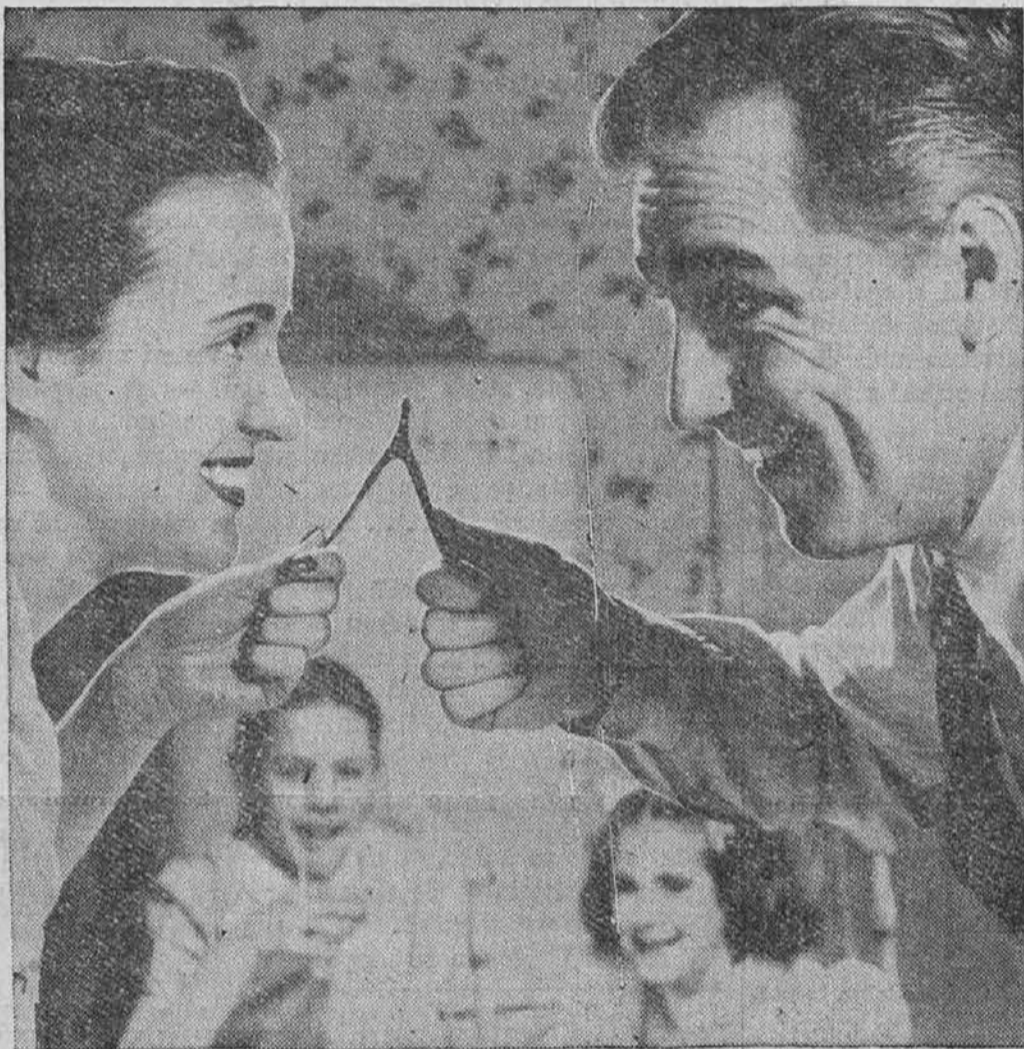
ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov in se nasedlini prakticalo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE. vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv. Tel.: EN 5013

HELP YOUR WISHES COME TRUE!

It's easy to keep wishing for things, never helping to make them come true. If you were the farmer above you might want more land, newer machinery or maybe a nest egg of security on which to retire. If you were this wife you'd probably have your heart set on home improvements, a modern kitchen or maybe a long

vacation to Rio, Paris, Hawaii, the Orient. You can make these dreams come true by planting your dollars now in safe, sure U. S. Savings Bonds. Maturing in ten years at a \$4 for \$3 profit, they'll supply the cash for the schooling of your children and the fulfillment of your dreams. Start saving today at your bank or post office.

Plant more opportunity in your future!

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler-Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1949 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi imá razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE.

ME 7200

NICK POPOVIC, predsednik

MIŠKO KRANJEC

OS ŽIVLJENJA

ROMAN

MARKO MAGDIČ IN NJEGOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

Prišel je celo do takega prepričanja, da grofje in druga gosposki vrsti kakor on. Njegova pamet ga je vodila še dalje. Zupnik si dalje ni upal ali ni hotel, toda Marko je razmišljal dalje; grof in kakšen velik gospod v nebesih vendar ne more sedeti poleg njega ali poleg njegove žene in njegovih otrok ter drugih takih revnih ljudi. Grof je grof

in ta ne more nikdar smrdeti. Marka Magdič pa se drži vonj po stari bagi, po plesnobi starega, vlažnega stanovanja in po firnežu. In njegova žena nosi s seboj vonj po zasmojnem mleku, po dimu, ki ga je v kuhinji vedno preveč, po potu v poletni vročini, ko se ji prah oprijemlje telesa. Še huje pa je z otroki, ki se podajo po svetu, posegajo celo v vsakršno nesnago, ščijo drug na drugega ali spuščajo podse. In naposled brskajo po gnojšču, ker takšen otrok drugod nima kaj iskati.

Vsekakor, tu je bil voz, ki ga Marko Magdič ni mogel razvozlati. Drugega mu naposled ni preostalo, kakor da je opustil razmišljanje o tem, kar je bilo edino pametno.

Njegova žena je bila pohlevna ženska. Nikdar v življenju se ni silila v ospredje. Bila je kakor zemlja, ki rodi vsako leto, ne da bi vedela, zakaj. Tako je tudi Magdičeva žena rodila devetero otrok. Rodila je, dokler ni postala neplodna. V svojem štirinštiridesetem letu je rodila zadnjega otroka in potlej ni več postala mati. Zdelo se je, da si bo zdaj oddahnila. Kljub tolikim otrokom se je še dobro ohranila. Kljub tolikim otrokom se je še dobro hranila, in ko je bil konec rojstev, je postala zopet čila. Celo nekaj posebnega je prišlo na njo, česar prej ni bilo. Zdaj je bila drugačna žen-

ska kakor prej, ne da bi Marko Magdič tudi vedel, kaj jo dela drugačno.

Bila je ženska in ni nikdar razmišljala o stvarih, ki so mučili Marka. Za njo je bilo važno, da ima kaj skuhati za družino, da otroci ne bodo lačni. Kadar pa ni bilo ničesar več pri hiši, je postal njen obraz ves zaskrbljen in prikrit obenem, kakor bi se bala, da bi Marko mogel mišliti, da mu zaradi tega kaj očita. Pa mu ni nikdar ničesar. Živel je svoje življenje. Zadnja leta je postala za Marka še manj vidna. Daleč nekje, skoraj pred tridesetimi leti sta se srečala, se vpregla v voz, ki se jima je zdel lahek, ki pa je postajal iz dneva v dan težji. Pa sta ga vendar vztrajno vlekla, ne da bi kdaj omahnila. Kaj drugega o njej ni bilo reči. Bila je skrbna mati, dobra žena. Imela je rada

otroke, nekoč je imela rada tudi moža, vendar zdaj med njima ni bilo več tistega, kar ju je včasih zbližalo v pristrčnejše razmerje. Hodila je zvesto k službi božji kakor večina vaških žensk, včasih se je pripravala s sosedomi kakor vse druge ženske, a največ, kar je kdaj storila v tem, je bilo, da je neki ženski pokazala jezik. To naposled ni bilo tako hudo.

Ko se je njuno življenje nagnilo že na drugo stran, proti starosti, je izbruhnila vojna. Vojna je bila dejstvo, o katerem ni bilo treba mnogo misliti. Vse je bilo obrazloženo uradno in poleg tega ni bilo treba nikakega drugega mnenja in pojasnjevanja. Slo je za kralj Ferenc Jožko in za našo ljubo domovino, kakor je to bilo vedno. Ferenc Jožka je apostolski kralj, in to je lepo zvenelo. Drugi kra-

lji pa so bili brezverski ali kakšne druge pogsanske vere. Dobra naravno je bilo tedaj, da je bilo treba braniti Ferenc Jožko, ki je bil prvi za papežem. Dobil bi božji kakor večina vaških žensk, včasih se je pripravala s sosedomi kakor vse druge ženske, a največ, kar je kdaj storila v tem, je bilo, da je neki ženski pokazala jezik. To naposled ni bilo tako hudo.

Marko se je vojne zavedel kmalu in to prav dobro. Poklicali so mu pod orožje dva sino-

va, in to ni bila majhna reč. Dva sinova, za katera se je Marko trudil dvajset let, jima skrbel za kruh in obleko, ju vzgajal, bil v skrbeh, kadar sta zbolela za otroškimi boleznimi, in se veselil, da mu naposled vendarle doraseta. O, taka fanta, kakor sta bila Ivan in Jožko, lahko pomagata pri družini vse dotlej, dokler se ne oženita. Fanta sta že hodila na delo in zdaj, ko sta bila še pri hiši, sta vsako jesen pripeljala domov rži in pšenice. Počasi bi življenje postalo le bolj lagodno.

(Dalje prihodnje)

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

ČETRTA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Kakor hitro je zadonela pesem, so na mah umolkni glasovi na vozeh pogovarjajočih se kozakov, utihnili je priganjanje konj in na tisoče voz se je pomikalo v globokem, otipljivem molku; samo ropotanje koles in čmokanje konjskih kopit, ki so mešala blato, je bilo slišati te trenutke, ko je prvi pevec začel ropotanje posode, oglasili so se netreznih glasovi. Nek znan glas je basiral:

... vidiš ga bistroglavca! Treba bi bilo zvedeti, kje je naša edinica, pa bi ti bili pomagali. Nu, pij, kaj, vraga, pa križiš čeljusti?!

Prohor je z jokavim, pijanim glasom odgovarjal:

— Ampak ti moj ljubi Bog, kje sem pa vedel? Kaj mislite, da mi je bilo lahko pestovati ga? S prežvečenim sem ga hranil kakor majhnega otroka, z mlekom sem ga zalival, bog mi je priča! Nažvečil sem mu kruha in mu ga tlačil v usta, strela jasna! Z nožem sem mu zobe razklepal ... Nekeč sem mu začel mleko natakati v usta, pa se mu je zaletelo in bi skoraj umrl ... Samo to si premislite!

— Si ga včeraj okopal?

— Okopal sem ga in mu s trižnico lase postrigel, za mleko sem pa ves denar razdal ... Pa mi ga ni žal, pes ga poduh! Ampak to, kako je bilo, ko sem mu žvečil in ga z rokami pital? Ali misliš, da kar tako? Ne reci, da je bilo to lahko, če ne, ti jo bom prisolil in se še zmenil ne bom za tvoje zvezde!

V izbo h Grigoriju so stopili

Prohor, Harlampij Jermakov, Petro Bogatirjev v sivi jančji kučmi, potisnjeni na zatičnik, rdeč kakor redkvice, Platon Rjabčikov in še dvojce neznanih kozakov.

— Gleda!!! — je divje zarjul Jermakov in z negotovimi koraki pohitel proti Grigoriju.

Platon Rjabčikov, širokih kretenj in razigran, je stresal steklenko, jokal in vpil:

— Griša! Ljubi ti moj! Spomini se, kako smo ob Ciru popivali! In vojskovali se? Kam je neki prešlo naše junaštvo?! Kaj bodo generali napravili iz nas in kaj so naredili z našo vojsko?! V drob jih, v srce! Si oživel? Na, pij, precej ti odleže! To je čisti špirit!

— Komaj smo te našli! — je godrnjal Jermakov in vzradovano so se mu svetile koprneče oči. Teško se je sesedel na Grigorijevo ležišče in ga vdrl s svojo težo.

— Kje smo? — je komaj slišno vprašal Grigorij, trudoma obračal oči in ošinjal z njimi znane obraze kozakov.

— Jekaterinodar smo zavzeli! Kmalu jo udarimo dalje! Pij! Grigorij Pantelevič! Duša ti naša! Vstani, za božjo voljo, ko ležiš, te ne morem pogledati! — Rjabčikov se je zavalil Grigoriju k nogam, toda Bogatirjev, ki se je molče nasmihal in bil videti najtreznejši izmed vseh, ga je prijel za opasni jermen, ga zlahka dvignil in varno položil na tla.

— Vzem mu steklenico! Polil bo! — je preplašeno zaklical Jermakov, se s širokim, pijanim nasmehom obrnil proti Grigoriju in rekel: — Veš, zakaj ga srkamo? Od same nejevolje; zdaj se je kozakom posrečilo, da na tuje stroške jugoropali, da bi ga rdeči ne dobili ... Kaj vse tam bilo-o-o ... Še v sanjah se ti tako ne priklanjajo! V cisterno so začeli streljati s puškami: prebili so jo, iz

nje pa se je curkoma ulil špirit. Vso so prerešali in vsak se je ustopil zraven luknje in kaj podstavil, ta čapko, oni kozarec, tretji steklenko, drugi so pa kar prgišča držali in kar tam pili ... Dva dobrovoljca so pobili, ki sta skladišče stražila, nu, prišli so blizu in začelo se je veselje! Nek kozaček zraven mene je zlezel na cisterno, hotel je s konjsko vedrico zajeti kar iz polnega, prevrnil se je noter in utonil. Tla so cementna, pri priči se je nateklo špirit do kolen, brodili smo po njem, se nagibali, pili kakor konji v reki, kar izpod nog in kar tam cepali ... Smeha in greha je bilo! Ne bo se jih malo nalokalo do smrti. Tudi mi, viš, smo se ondi podprli. Nam ni treba veliko: privallili smo si ga sodček za kakih pet veder, nu, za nas je zadosti. Pij, duša! Vsega je kraj — ruši se tihi Don! Platona toliko da niso utopili tam. Podrli so ga na tla, ga začeli z nogami teptati, dvakrat je požrl pa je bilo ponjem. Komaj sem ga še izvlekel od ondukaj ...

Od vseh je ostro dišalo po špirtu, čebuli, tobaku. Grigorij je čutil, da mu rahlo slabi, se mu vrtil v glavi, nasmehnil se je s slabotnim, izmučenim nasmehom in zaprl oči.

Teden dni je preležal v Jekaterinodaru na stanovanju Bogatirjeva znanega zdravnika in počasi okreval od bolezni, potem, kakor je rekel Prohor, ko "se je začel popravljeni" in je v trgu Aginski prvikrat med umikom sedel na konja.

V Novorosijsku je potekala evakuacija. Parniki so odvažali v Turčijo ruske veletrgovce, posestnike, družine generalov in vplivnih politikov. V pristanišču so se noč in dan vkrcavali. Kadeti so delali v težavskih cehih, polnili notranjost parnikov z vojaškimi imetjem, kovčegi in zaboji svetlih beguncev.

Deli dobrovoljske armade so prehiteli na begu Donce in Ku-

bance, se prvi privallili do Novorosijska in se začeli vkrcavati na prevozne ladje. Štab dobrovoljske armade se je previdno premesti na angleški bojni brod "Imperator Indije", ki je priplul v pristanišče. Boji so bili pri Tonnelni. Na desetstisoče beguncev je zatrpalo mestne ulice. Vojaški oddelki so še zmeraj prihajali. Ob pristanišču je bila nepopisljiva gneča. Zapuščeni konji so se v tisočglavih tropih potikali po apnenčastih bobočjih gora, ki obdajajo Novorosijsk. Po cestah, držčih v pristanišče, so ležala zavržena kozaška sedla, oprema, vojaško imetje. Vse to ni bilo nikomur več potrebno. Po mestu so se širile govornice, da bodo na ladje vkrcali samo dobrovoljsko armado, Donci in Kubanci pa pojdejo v rednih pohodih v Gruzijo.

Petindvajsetega marca dopoldne sta odšla Grigorij in Platon Rjabčikov v pristanišče poizvedet, ali se bodo natovarili oddelki drugega donskega korpusa, kajti prejšnji dan se je med kozaki raznesel glas, češ da je izdal general Denikin povelje: odpeljati na Krim vse Donce, ki so obdržali orožje in konje.

Pristanišče so zatlačili Kalmiki salskega okrožja. Prignali so od Maniča in Sala črede konj in kamel, prav do morja so pripeljali svoje lesene stanovanjske kobilice. Grigorij in Rjabčikov sta se naduhala v množici ostrega duha po kostrunji masti in odšla prav do mostička velikega prevoznega parnika, ki je stal v sidrišču. Pomol je stražila podvojena straža častnikov markovske divizije. V bližini so se gnetli donski topničarji in čakali na vkrcanje. Na krmi parnika so stali topovi, pokriti z jadrovino zaščitne barve. Grigorij se je stežka premeril dalje in vprašal mladeniškega, črnobrkega narednika:

— Katera baterija je to, rojak?

Narednik se je po strani ozrl na Grigorija in nejevoljno odgovoril:

— Sestintideseta.

— Karginovlja?

— Tako je.

— Kdo vodi natovarjanje?

— Tistile, ki stoji pri ograji, neki polkovnik.

Rjabčikov je potegnil Grigorija za rokav in jezno rekel:

— Pojdiva stran, vrag naj jih jemlje! Ali kaj zveš od njih? Ko smo se tolkli, smo bili potrebni, zdaj pa se še ne menijo ne za nas ...

Narednik se je zasmejal in pomežiknil topničarjem, ki so se uredili v vrsto:

— Srečo imate, kanonirji! Še gospodov častnikov ne jemljejo.

Polkovnik, ki je nadzoroval vkrcavanje, je naglo prišel po mostičku; za njim je hitel plešast uradnik v razpetem dragocenem kožuhu in se spotikal. Proseče je pritiskal na prsi čapko iz majhnega krzma, nekaj govornil in v njegovem potnem obrazu in v kratkovidnih očeh je bil tak moledujoč izraz, da se je polkovnik togotil, se obracal v stran in grobo vpil:

(Dalje prihodnjič)

PRIPOROČILO!

Vsem Slovencem se priporočam za naročila za fin premog. Kdor želi dobro postrežbo in dober premog naj ga naroči od

CARL KONZUT
1393 E. 32 St., tel. SU 7025

Polk je odšel mimo. Pevci so prehiteli vozove in se odmaknili daleč. Toda še dolgo so se vozovi pomikali v prevzetem molku in na vozičkih ni bilo slišati ne govorjenja ne vpitja na utrujene konje. Iz temine, od daleč, pa je plula, se širila kakor Don in spomladanske vode brezpbizna pesem:

Na misel so eno le mislili vsi: Skoraj poletje minilo bo, gorko poletje in zima začne se, oj, bratci, zimica mrzla, Kako in kje bomo, bratci, zimo prebili? Če gremo na Jajk, predolga je pot, če gremo na Volgo, med roparje pademo, če gremo pod Kazangrad, pa car tam stoji, car ta pregrozni, Ivan Vasiljevič ...

Kmalu tudi pevcev ni bilo slišati, drugi glas pa je pel, se nižal in se vnovič vzpenjal. Spremljali so ga vsi v napetem in mrkem molčanju.

URADNIKI LOVSKEGA KLUBA ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Predsednik John Urankar; tajnik-blagajnik Andy Bozich, 1201 E. 177 St., tel. IV 7074. Seje se vrše vsako prvo sredo v mesecu ob 8. uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Dr. "Carniola Hive"
št. 493 T. M.

Uradnice društva "CARNIOLA HIVE," št. 493 T. M. za leto 1949 so sledeče:

Predsednica Josephine Stwan; podpredsednica Christine Glavan; bivša predsednica Mary Bolta, duhovna voditeljica Mary Tekaucic; zapisničarica in bolniška tajnica Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., tel. EN 4758; finančna tajnica Pauline Debevec, 1287 E. 169 St., tel. IV 2048; vratari-ca Pauline Zigman; spremljevalka Mary Mahne; stražnica Mary Vesel; nadzornice: Jean E. Pajk, Ursula Unetič in Sylvia Praust.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v Slovenskem narodnem domu, dvorana št. 1, ob 7.30 uri zvečer.

Asesment mora biti plačan do zadnjega dne v mesecu. Pobira se na seji in vsakega 25. v mesecu.

Bolne članice naj se javijo takoj pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

Euclid Rifle and Hunting Club

Uradniki lovskega kluba Euclid Rifle and Hunting Club za leto 1949 so: Predsednik Louis Podpadeč, tajnik-blagajnik John Evatz, 19302 Chickasaw Ave., Cleveland 19, O., tel.: IV 2050; nadzorni odbor: John Dolenc, John Rožanc in Tony Petkovšek. Seje se vršijo vsak prvi torek v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave., tekem poletnih mesecev pa se vršijo vsako prvo sredo v mesecu na prostorih farne.

HIŠA NAPRODAJ

Pripravna za eno veliko ali dve majhni družini; 7 sob, vse v izvrstnem stanju; fornez na vročo vodo. Nahaja se v slovenski naselbini. Za podrobnosti pokličite lastnika

EN 2065

Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženske, da umerita opore.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 9611

A. Malnar
CEMENTNA DELA

1001 E. 74 St. — EN 4371

HIŠE NAPRODAJ

V bližini E. 200 St.—Hiša s 6 sobami, vse v najboljšem stanju; lota 70x140. Samo \$10,500.

Skoro nov bungalov v bližini E. 260 St. 4 1/2 sobe, garaža, cementni dovoz, avtomatična plinska gorkota, preproge, peč in ledenica. Vse samo za \$12,500.

Hiša za dve družini, 5 in 5 sob. 2 garaži, nekaj sob s preprogami, beneški zastori, itd. Samo \$11,500.

Za podrobnosti, se zglasite pri

KOVAC REALTY
960 E. 185 St.
KE 5030

ZEMLJIŠČE NAPRODAJ

en akter zemlje na Richmond Rd. med Euclid in Chardon Rd., v napredujoči slovenski naselbini. Poizve se na 3176 RICHMOND RD., ali pokličite IV 3389

FORNEZI

Novo forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.

CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

AKO NAMERAVATE PRODATI VAŠO HIŠO

za eno ali dve družini, pokličite nas.

Ivanhoe 7646
Realtor

HIŠA NAPRODAJ

Hiša za eno družino, 6 velikih sob, v zelo dobrem stanju na Remington Ave. Velika lota, drevje, itd. Blizu busa, šole, cerkve in trgovin. Podstrešje in garaža. Cena \$8,500.

10556 Remington Ave., LI 1656

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI

ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

ZULICH INSURANCE AGENCY

Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za varovalnino.

Posestvo za upokojenega trgovca

Nahaja se v Kirtland Hills okoli na Kirtland-Chardon Rd., blizu Chardon Rd. v Geauga okraju. Farma obsega 35 akrov ter ima 5 akrov obdelujoče zemlje, 1 akter vinograda in 100 sadnih dreves, ostalo je lepo gozdovje z 3 rečice na posestvu. Ima hišo s 7 sobami in poletno koč s privatnim dovozom; velik hlev in druga poslopja; hiša je modernizirana in vsa poslopja so v izvrstnem stanju. Lastnik vzame dobro ponudbo ali posestvo v mestu v zameno.

Pokličite lastnika

IV 7646

Hiša odprta na ogled v soboto in nedeljo.

RABITE POSTREŽBE?

ZADOVOLJNI boste, če se obrnete na tvrdko:

AUGUST KOLLANDER
6419 ST. CLAIR AVE.
Cleveland 3, Ohio
Tel. HE 4148

POŠILJAMO denar v Jugoslavijo, Trst, Italijo in v vse druge države. Vsaka pošiljatev je zajamčena.

PRODAJAMO karte za prekmorske kraje in nazaj po originalnih cenah. AMERICAN EXPRESS travel čke in denarne nakaznice za vporabo v naših državah. ZABOJE za pošiljanje blaga ali živil v staro domovino. Če želite nabavi tudi določeno blago za v pakete tvrdka sama.

PREVZEMAMO zavitke od rojakov in iste točno odpremljamo na naslovnike.

SPREJEMAMO naročila za moko in druge že pripravljene zavitke kakor tudi za streptomycin za Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo, Nemčijo in druge države.

POMAGAMO pri nabavi POTNIŠKIH DOKUMENTOV; nudimo pomoč potnikom.

SODELUJEMO pri ureditvi raznih starokrajških zadev.

OPRAVLJAMO NOTARSKESK posle.

Za nadaljna pojasnila PIŠITE, PRIDITE, KLIČITE zanesljivo in dobro znano tvrdko:

A. KOLLANDER

ZA VAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite: ENdicott 0718

POPRAVILA NA FORNEZIH

EKSTRA POSEBNE CENE

ZA ČIŠČENJE FORNEZOV

FORNEZ, CEV, DIMNIK

\$4.00 do \$6.00

NATIONAL HEATING CO.
FA 6516 "Dobro znani za dobro delo" FA 6516
POSLOGA ŠIROM MESTA

THE VOLUNTEERS OF AMERICA

DRUŽBA JE OTVORILA

OPPORTUNITY STORE

na 725 E. 152 St.

kjer si lahko nabavite rabljeno obleko, pohištvo in druge hišne predmete po zmernih cenah. Dobi se posebno dobre nakupe predmetov za pošiljke v staro domovino.

"Rummage" razprodaja vsak dan od 9. zj. do 5. pop.

THE VOLUNTEERS OF AMERICA
725 E. 152 St.

JOHN OBLAK

MOVING TRANSFER

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI!

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, oziroma Jugoslavlani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slovenski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost
6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

THE VOLUNTEERS OF AMERICA

DRUŽBA JE OTVORILA

OPPORTUNITY STORE

na 725 E. 152 St.

kjer si lahko nabavite rabljeno obleko, pohištvo in druge hišne predmete po zmernih cenah. Dobi se posebno dobre nakupe predmetov za pošiljke v staro domovino.

"Rummage" razprodaja vsak dan od 9. zj. do 5. pop.

THE VOLUNTEERS OF AMERICA
725 E. 152 St.

JOHN OBLAK

MOVING TRANSFER

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730